

Republic of the Philippines
Department of Environment and Natural Resources
MINES AND GEOSCIENCES BUREAU
MIMAROPA Region

7/F DENR Building, 1515 Roxas Boulevard, Ermita, Manila
Telefax No. (+632) 8536-0215 / (+632) 5310-1369
Email: region4b@mgb.gov.ph

04 August 2023

MEMORANDUM

TO : **The PENR Officer**
Provincial Environment and Natural Resources
Brgy. Sta. Monica, Puerto Princesa City, Palawan

FROM : **The Regional Director**
This Office

SUBJECT : **Dialogue Conducted by the Department of Environment and Natural Resources and the Indigenous Peoples Group with Representatives from the Legal Rights Center (Tracking No.: DENRCO-SCISSMRCD-2023-000120-B)**

Referred herewith is the attached 01 August 2023 Memorandum forwarding the report on the dialogue between the Department of Environment and Natural Resources (DENR) and the Indigenous Peoples (IP) Group with representatives from the Legal Rights Center conducted on 25 July 2023 at the DENR Central Office in line with the State of the IP Address 2023.

Please note, among others, the sixth (6th) issue cited in the said report concerning the alleged quarrying activities undertaken by Sunlight Ecotourism Resort within an ancestral domain in the Municipality of Culion, Province of Palawan.

Based on this Office's record, there are no existing LGU-issued mining permits in the said municipality as of June 2023. To therefore confirm the veracity of this claim, the matter was forwarded to the Mining and Quarrying Regulatory Program for proper investigation.

In this regard, it is requested that the PENR/CENR Office together with the MGB-assigned technical personnel likewise investigate the allegation.

For the PENRO's consideration.

By Authority of the Regional Director:

ELLENGRACE R. GALISTE
Chief, Mine Management Division
OIC, Office of the Regional Director

Enc'l: **As stated.**

cc: **The Undersecretary**
Luzon, Visayas and the Environment
Department of Environment and Natural Resources
Visayas Avenue, Diliman, Quezon City

The Regional Executive Director
Department of Environment and Natural Resources
MIMAROPA Region
Roxas Boulevard, Ermita, Manila

**"MINING SHALL BE PRO-PEOPLE AND PRO-ENVIRONMENT
IN SUSTAINING WEALTH CREATION AND IMPROVED QUALITY OF LIFE."**

080823-R04B-2013

8.8.2023

Republic of the Philippines
Department of Environment and Natural Resources
Visayas Avenue, Diliman, Quezon City
Tel Nos. (632) 929-6626 loc. 2113; 1070 Fax (632) 926-2567
E-mail: officeofuseccuna@denr.gov.ph; website www.denr.gov.ph

MEMORANDUM

TO : **THE REGIONAL EXECUTIVE DIRECTORS**
Department of Environment and Natural Resources
Regions 2 and 4B

THE REGIONAL DIRECTORS
Mines and Geo-Sciences Bureau
Regions 2 and 4B

FROM : **THE UNDERSECRETARY**
Field Operations-Luzon, Visayas and Environment

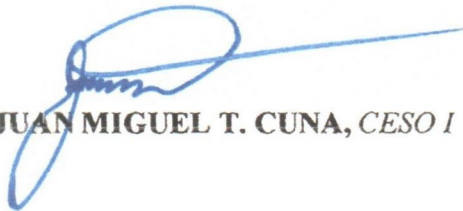
SUBJECT : **DIALOGUE CONDUCTED BETWEEN THE DEPARTMENT OF ENVIRONMENT AND NATURAL RESOURCES AND THE INDIGENOUS PEOPLES GROUP WITH REPRESENTATIVES FROM THE LEGAL RIGHTS CENTER**

DATE : **AUG 01 2023**

Forwarding herewith the report of the dialogue conducted between the Department of Environment and Natural Resources (DENR) and the indigenous peoples (IPs) group with representatives from the Legal Rights Center held on July 25, 2023 at the DENR-Central Office, in line with their State of the IPs' Address 2023.

Kindly refer to the issues raised within your respective areas of jurisdiction and provide needed assistance in accordance with the existing laws, rules and regulations on the matter. Directly communicate with the concerned individual/group and provide report to this Office citing document tracking number DENRCO-SCISSMCRD-2023-000120-B for record and monitoring purposes.

For compliance.

ATTY. JUAN MIGUEL T. CUNA, CESO I

Cc: Stakeholder Management and Conflict
Resolution Division

Legal Rights Center

Republika ng Pilipinas
Kagawaran ng Kapaligiran at Likas na Yaman
Visayas Avenue, Diliman, Quezon City
Tel Nos. (02) 8-920-0689; (02) 8-925-8275
pahinarya: <http://www.denr.gov.ph> E-mail: web@denr.gov.ph

28 Hulyo 2023

MEMORANDUM

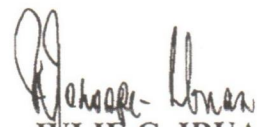
PARA SA : **PANGALAWANG KALIHIM**
Integrated Environmental Science

MULA : **HEPE**
Dibisyon ng Pangangasiwa ng mga Stakeholder at Pagsasaayos ng
Alitan o Stakeholders Management and Conflict Resolution Division
(SMCRD)

PAKSA : **DIYALOGO SA PAGITAN NG DENR AT NG MGA SAMAHAN NG
MGA KATUTUBO KASAMA ANG ILANG KINATAWAN NG
LEGAL RIGHTS CENTER (LRC)**

Magalang po naming isinusumite ang report ukol sa diyalogong naganap noong ika-25 ng Hulyo ngayong taon na ginanap sa lobby.

Para po sa inyong kaalaman.

JULIE G. IBAN

cc: *Abo. Ricky Arzadon*
Mga Operasyon sa Larangan – Luzon, Visayas, at Kapaligiran

Maureen Reyes
Mga Operasyon sa Larangan - Mindanao

ULAT NG DIYALOGO

July 25, 2023

- PAKSA** : Diyalogo sa pagitan ng DENR at ng mga samahan ng mga katutubo kasama ang ilang kinatawan ng Legal Rights Center (LRC)
- MGA DUMALO** : John Mart M. Salunday – SAMAKANABA Association Inc.
Datu Jerry Kasila
Leticio L. Datuwata
Rosarie A. Inocida
Datu Dande A. Dinyan
Myrna P. Duyan
Dondon R. Kanala
Luis B. Paulino
Adelaida Matucol
Renier V. Albarracin
Frederic I. Lorenzo
Joan Caballero
Mai Taqueban – Executive Director-LRC
Mayz Daun – Legal Rights Center
Kristine Gerona – Legal Rights Center
Bernie Lavin – Legal Rights Center
-

Background:

Humiling ng Diyalogong Pang-nasyonal kasama ang Indigenous People ang opisina ng Legal Rights and Natural Resources Center (LRC) upang magsagawa at magplano ng State of Indigenous Peoples' Address 2023 (SIPA 2023) para sa ikauungkat at diskusyon ng iba't ibang urgent and emblematic cases ng land and environment conflicts sa mga ancestral domains at iba pang mga teritoryo ng mga katutubo, na kung saan ay personal na inilahad ng bawat indibidwal na dumalo sa SIPA 2023. Ang mga sumusunod ay ilan lamang sa mga napag-usapan sa pulong; Proyekto ng pagmimina ng gold at copper sa Tampakan, South Cotabato, Proyekto ng pagmimina ng gold at copper sa Didipio, Nueva Vizcaya, Proyekto sa Kaliwa Dam na sumasakop sa ilang bahagi ng Rizal at Quezon, at ang Integrated Forest Management Agreement ng M&S na sumasakop sa ilang lugar ng South Cotabato, Sultan Kudarat, at ng Maguindanao.

Highlights:

- Nagsimula ang diyalogo bandang 10:10 ng umaga.
- *Unang isyu.* Ito ay inilahad ni Datu Jerry Kasila na pumapatungkol sa Integrated Forest Management Agreement (IFMA) ng M&S company sa ilalim ng IFMA-18 na ayon kay Datu Kasila ay hindi dumaan sa tamang proseso partikular sa Free, Prior and Informed Consent (FPIC) ng mga katutubo. Ang inirereklamang kumpanya ay may expired na

kontrata mula pa sa taong 2022, kung kaya ay ito ay naisyuhang ng Cease and Desist Order.

Ayon sa tugon ni USec. Carlos Primo David, nariyan ang National Greening Program upang magkaroon ng balanseng environment sa pamamagitan ng reforestation at iba pa. Subalit ito ay aabutin ng halos isang taon dahil sa mahabang proseso ng FPIC na nagiging sanhi ng pagkapanatili ng pagkapanatili ng funding. Wika ni USec. David, ayon sa kanyang pagkakataon ay nauna ang pagkakaroon ng IFMA bago ang CADT.

- *Ikalawang isyu.* Mula sa Puerto Prinsesa City, inilahad ni John Mart M. Salunday ang patungkol sa Non-Forest Products gaya ng rattan at almaciga, partikular sa halaga ng performance cash bond na sinisingil sa mga katutubo upang makakuha ng Non-Forest Products Permit (NFPP) na ayon sa mga kanila ay hindi nila makakaya ang nakasaad na halaga, P 60,000.

Ayon sa tugon ni USec. David, hindi maaaring magkaroon ng exemption ang mga IP sa pagbabayad ng performance cash bond para makapagkamatil ng NFPP sapagkat ang naturang pera ay pangunahing inilalaan sa mga hindi inaasahang problema at aberya.

- *Ikatlong isyu.* Inilahad ni Datu Dande ang isyu na pumapatungkol sa isang proyektong pagmimina ng karbon o uling ng San Miguel sa South Cotabato. Ayon kay Datu Dande ang nasabing kompanya ay lumalagpas na sa kanilang boundaries kung kaya sila ay nangangamba na mawalan at direktang maapektuhan ng mga proyektong kompanya.

Ayon kay Usec. David kung ang kompanya ay patuloy pa rin sa operasyon, nangangahulugan ito na valid pa rin ang Environmental Compliance Certificate (ECC) ng nasabing kompanya at kung sakaling sa tingin nila ay lumalagpas na sa limit ang kompanya, inirekomenda ni USec. David na maghanda ng mga dokumentong magpapatunay sa paglabag ng San Miguel sa kanilang mga operasyon gaya ng litrato at GPS na ipa-plot sa mapa.

- *Ika-apat na isyu.* Inilahad din ni Datu Dande ang problema patungkol sa illegal tree cutting.

Ayon kay USec. David mas malakas ang kaso sa illegal tree cutting kung kaya magkakaroon ng matibay na aksyon laban sa inireklamaong kompanya, kinakailangan lamang mapatunayan ng mga katutubo sa tulong ng litrato at GPS ng nasabing lugar at ng isinasagawang proyektong kompanya.

- *Ika-limang isyu.* Naglahad din si Dondon R. Kanala mula sa Ampatuan, Maguindano ng reklamo laban sa M&S company, partikular sa isyu ng tree cutting.

Gaya sa mga naunang reklamo, inirekomenda rin ni USec. David ang pangangalap ng mga ebidensiya gaya ng litrato at GPS na magpapatunay sa mga paglabag ng nasabing kompanya.

- *Ika-anim na isyu.* Mula sa Luac bayan ng Culion, Palawan. Inilahad ni Renier V. Acrabarracin sa DENR ang isyu patungkol sa quarrying na nagaganap na kanilang lugar na bahagi ng ancestral domain, kung saan ito ay primadong pinakikinabangan ng Sunlight Ecotourism Resort.

Pinunto ni USec. David na kahit hindi na kailangan pang idaan ng direkta sa DENR ang proyekto ng LGU, ito ay nangangailangan pa rin ng pag-apruba mula sa mga IP at dumaan sa FPIC, kung kaya ang inirekomenda muli ni USec. David ang pangangalap ng ebidensya na magpapatunay sa reklamo gaya ng mga litrato ng proyekto at GPS.

- *Ika-pitong isyu.* Ayon sa paglalahad ni Myrna P. Duyan, ang mga katutubong naninirahan kalapit sa proyekto ng Oceanagold ay nagugulumihanan sa mga pangyayaring may kinalaman sa renewal ng FTAA ng kompanya, kung kaya ay nais nilang malaman kung naisagawa ba ng DENR ang environment impact assessment bago aprubahan ang renewal ng FTAA ng nasabing kompanya.

Ayon sa naging tugon ni USec. David, ang kompanya ay kilala sa pagiging responsable pagdating sa mga operasyon nito, kung kaya ang naturang isyu ay sisilipin niya sa pamamagitan ng pagbatay sa mga legalities na kaugnay sa isyu upang makita kung mayroong bang paglabag na naisagawa ang kompanya.

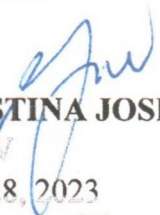
- *Ika-walong isyu.* Inilahad ni Rosarie A. Inocida ang isyu mula sa Busuanga, Palawan na patungkol sa mga isyu ng resettlement na kung saan ang mga naninirahan sa lugar ay inaalok ng lupa na may particular na sukat upang mapaalis na sa kanilang mga tirahan. Dagdag pa ni Gng. Inocida, ikinababahala ng komunidad ay ang pamamahagi ng DAR ng lupa para sa pagsasaka mula sa sakop na lupain ng mga nagrereklamong indibidwal.

Ayon naman kay USec. David ang usaping resettlement ay hindi na bahagi ng serbisyo ng DENR at kung sakaling ipatigil ang operasyon ng partikular na organisasyon, maaaring akalain rin ng ibang organisasyon ay tigil na rin ang kanilang IFMA.

- Natapos ang diyologo ng bandang 11:00 ng umaga.

Sa pagtatapos ng pulong, sinabi ni USec. Carlos Primo David na uunahin niya ang mga isyung nakikita niyang magagawan ng agarang aksiyon at solusyon. Ipinunto ni USec. David na upang magkaroon ng usad sa mga problema, ang mga pinaka-partikular na mga isyu muna ang kanyang uunahin at para sa pang-kalahatang problema ito ay kanyang pagtutuunan ng pansin at oras sa pamamagitan ng pagsilip ng iba't ibang legalities at pakikipag-ugnayan sa mga nasabing kompanya at organisasyon.

Inihanda ni:

ERNESTINA JOSE

DMO IV

Hulyo 28, 2023

RDU

Itinala ni:

JULIE G. IBUAN

HEPE

Dibisyon ng Pangangasiwa ng mga Stakeholder at Pagsasaayos ng Alitan - FOG

Hulyo 28, 2023

**PHOTOS DURING THE DIALOGUE OF USEC. CARLOS PRIMO DAVID AND IP
GROUPS WITH LEGAL RIGHTS CENTER (LRC)**

July 25, 2023

Upper Photo:

USec. Carlos Primo David shakes hand with Datu Dande A. Dinyan. Datu Dinyan's issue is about the performance cash bond that they are required to pay for cutting Non-Forest Products, like rattan and alamaciga resin.

Lower Photo:

USec. Carlos Primo David introduces himself as a geologist and scientist, he espouses that he may be able to answer some of their questions.

Upper Photo:

Rosarie A. Inocida (lady in white, third from the left) also raises her concern regarding the resettlement issue in Busuanga, Palawan. She said that they are starting to receive an offer from the company for a measured land areas in exchange for the land they are claiming.

Lower Photo:

Myrna P. Duyan (at extreme left, in black shirt and black mask) from Nueva Ecija questioned the legality of FTAA. USec. Carlos Primo David said that he cannot respond to said “big issue.”

Upper Photo:

USec. Carlos Primo David espouses to the IPs the meaning of “prior rights.”

Lower Photo:

After all were responded, USec Carlos Primo David requested to leave ahead to go to the Forest Management Bureau (FMB) to clarify some of those issues raised.